

ОДОБРИЛ:

ПРОФ. ДСН ДИМИТЪР ГРЕКОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Проект !

УКАЗАНИЯ ЗА СХЕМА НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

Помощ за компенсирание разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ

1. Правно основание

- 1.1. Чл. 4, чл. 10, параграф 1, букви „а“ и „б“, и чл. 15, параграф 2, буква „в“ от Регламент (ЕО) № 1857/2006 на Комисията за прилагане на членове 107 и 108 от Договора към държавната помощ за малки и средни предприятия, осъществяващи дейност в производството на селскостопански продукти;
- 1.2. Чл. 11, ал. 2, т. 3 и чл. 12, ал. 2, т. 1., буква „а“ от Закона за подпомагане на земеделските производители;
- 1.3. Чл. 120, ал.1, чл. 46 г и чл. 51, ал. 10 и ал. 11 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

2. Цел на помощта

Подпомагане на земеделски стопани, отглеждащи селскостопански животни и осъществяващи дейност в първичното селскостопанско производство чрез покриване на разходите за дейности със задължителен характер, свързани с гарантиране здравето на животните и недопускане на зарази и епидемии.

Помощта се предоставя на животновъди, малки и средни предприятия (МСП¹), чрез предоставяне на субсидирани услуги от ветеринарни лекари за дейностите по идентификация на животните и извършване на диагностични изследвания на животните при изпълнение на Държавната профилактична програма и програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните.

3. Срок и дата на въвеждане на схемата

Помощта се прилага от датата на официалното одобрение на мярката от Европейската комисия до 30 юни 2014 г., съгласно чл. 23, параграфи 1 и 3 от Регламент (ЕО) № 1857/2006.

Съгласно чл.18(1), ще бъдат подпомагани услуги, които са предоставени и получени след учредяване и публикуване на схемата за държавна помощ от ЕК на интернет страницата ѝ.

¹ Под малки и средни предприятия да се има предвид определението в Анекс 1 от Регламент 800/2008:

1. Категорията микро-, малки и средни предприятия („МСП“) е съставена от предприятия, които наемат под 250 души персонал и които имат годишен оборот, който не надвишава 50 млн. EUR, и/или с общ годишен балансов отчет, ненадвишаващ 43 млн. EUR.

2. В рамките на категорията МСП малко предприятие се дефинира като предприятие, което наема под 50 души персонал и чийто годишен оборот и/или общ годишен балансов отчет не надвишава 10 млн. EUR.

3. В рамките на категорията МСП, микропредприятие се дефинира като предприятие, което наема под 10 души персонал и чийто годишен оборот и/или общ годишен балансов отчет не надвишава 2 млн. EUR.

4. Интензитет и бюджет на помощта

На основание чл.10 и чл. 15 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 брутният интензитет на помощта не може да превишава 100 % от разходите по извършването на субсидирани услуги за дейностите по точки 5.1., 5.2., 5.3., 5.4. и 5.5. от Раздел I.

На основание чл. 4 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 брутният интензитет на помощта не може да превишава 40 % от разходите за средствата по идентификация по т. 5.6. от Раздел I. и ще се предоставя посредством субсидирани услуги, като няма да включва директни плащания към земеделския стопанин.

Максималният бюджет на помощта за срока на прилагане е **110 млн.лв.**

Размерът на помощта за срока на нейното прилагане се определя с решение на Управителния съвет на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ).

5. Обхват на помощта

Размерът на помощта за брой животно се определя на база калкулирани разходи за извършване на манипулации, лабораторни-диагностични изследвания и идентификации.

За целите на държавната помощ допустимите за подпомагане разходи са в рамките на максималния годишен бюджет на помощта, по утвърдена от Министерския съвет Тарифа на таксите по чл. 46в от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Дейностите от т.5.1. до т.5.3. включително и от акредитираните лаборатории за т. 5.4. включват задължителното им отразяване от ветеринарните лекари в Интегрираната информационна система ВетИС в сроковете, посочени в имунопрофилактичния план.

5.1. Имунопрофилактични мероприятия (Приложение 1)

Подпомагат се разходи за закупуване на ваксини и диагностикуми, използвани на терена, разходи за извършване на манипулации срещу заразни болести, ваксинации и диагностични изследвания на терена.

Стойността на манипулациите, извършвани на терена от ветеринарните лекари, сключили договор за ветеринарномедицинско обслужване на животните на земеделските стопани се определя съгласно Тарифата по чл.46в от ЗВД.

а) ваксинация против **антракс** на животните от животновъдните обекти на стопаните, с които има сключен договор за ветеринарномедицинско обслужване, съгласно схемите и периода, посочен в Държавната профилактична програма и имунопрофилактичния план по чл. 46 „б“ от ЗВД;

б) ваксинация срещу **Нюкясълска болест (псевдочума)** по птиците – съгласно схемите и периодите, посочени в Държавната профилактична програма за различните видове и категории птици и имунопрофилактичния план по чл. 46 „б“ от ЗВД;

в) ваксинация на възприемчивите животни при констатиран случай на **бяс**, съгласно Държавната профилактична програма и заповед на Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ).

5.2. Диагностични изследвания (Приложение 2)

5.2.1. Алергични диагностични изследвания:

Извършване на алергично изследване за туберкулоза на посочените видове и категории животни по схемите и периодите, посочени в Държавната профилактична програма и имунопрофилактичния план.

5.2.2. Клинични диагностични изследвания:

а) извършване на клинични прегледи за гнилцови заболявания на пчелните семейства съгласно схемите и периодите, посочени в Държавната профилактична програма и имунопрофилактичния план. Вземане и изпращане на проби при съмнение за гнилцово заболяване;

б) извършване на клинични прегледи, вземане и изпращане на проби за нозематоза по пчелите, съгласно схемите и периодите, посочени в Държавната профилактична програма и имунопрофилактичния план;

в) извършване на клинични прегледи за екзотични заболявания – шарка по овцете и козите, чума по говедата, чума по дребните преживни, африканска чума по свинете, син език, африканска чума по конете, съгласно Държавната профилактична програма при разпореждане от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ);

г) извършване на ежедневни клинични прегледи през 14-дневния период на изолация на животните при съмнение за бяс след разпореждане от ОДБХ.

5.2.3. Клинични обследвания

а) извършване на клинични обследвания за шап и попълване на чек листове съобразно национална програма за шап (по силата на Решение 2012/761/ЕС² разходите по програмата са за сметка на държавата-членка).

а) извършване на клинични обследвания за класическа чума по свинете и попълване на чек листове съобразно националната програма за класическа чума по свинете (по силата на Решение 2012/761/ЕС програмата се съфинансира от ЕК, но не се съфинансират клиничните обследвания, които са за сметка на държавата-членка).

5.3. Вземане и изпращане на проби за лабораторен анализ (Приложение 3)

5.3.1. Вземане и изпращане на кръвни проби

Ветеринарните лекари, сключили договор със земеделските стопани вземат кръвни проби от отглежданите животни, които изпращат до определена от БАБХ акредитирана лаборатория за серологично изследване. Пробите се вземат от съответните видове и категории животни за съответното заболяване, съгласно описаните схеми и периоди в Държавната профилактична програма, Програмите за надзор на съответните заболявания, съобразно броя, посочен в имунопрофилактичния план. Пробите се вземат във вакуумтейнери при спазване на изискванията за асептика и антисептика.

5.3.2. Вземане и изпращане на проби за бактериологично или вирусологично изследване

Ветеринарните лекари вземат кръвни, органни и/или тампонни проби за лабораторно изследване, съгласно Държавната профилактична програма, Програмите за надзор и имунопрофилактичния план или при съмнение за заболяване. Пробите се изпращат в определени от БАБХ акредитирани лаборатории за съответното изследване.

5.3.3 Вземане и изпращане на проби от мозъчен ствол за изследване за ТСЕ

Ветеринарните лекари вземат проби от мозъчен ствол за изследване за ТСЕ от видовете и категориите животни, посочени в Програмата за надзор на заболяванията при едри и дребни преживни животни. Пробите се изпращат в определени от БАБХ акредитирани лаборатории.

5.4. Извършване на лабораторни диагностични изследвания (Приложение 4)

Ветеринарните лекари предоставят в акредитирани лаборатории взетите проби за извършване на диагностични изследвания по акредитирани методи. Акредитираните лаборатории изследват предоставените от ветеринарни лекари проби по изпълнението на ДПП и Програмите за надзор.

---

² Решение за изпълнение на Комисията от 30 ноември 2012 година за одобряване за 2013 г. на представените от държавите членки годишни и многогодишни програми за ликвидиране, контрол и мониторинг на някои болести по животните и зоонози и за одобряване на финансовото участие на Съюза в тези програми (нотифицирано под номер С(2012) 8682)

Подпомагат се разходи за извършване на лабораторни-диагностични изследвания (диагностикум и манипулация). Ветеринарните лекари, сключили договори със земеделските стопани, заплащат стойността на манипулациите, извършвани от акредитираните лаборатории по цени определени в Тарифата по чл.46 в на ЗВД срещу получаване на разходооправдателен документ.

5.5. Манипулации по идентификация на животните и регистрацията на всички събития с животните в информационната система ВетИС (Приложение 5)

Подпомагат се разходите за извършване манипулациите по идентификация на животните и отразяване идентификацията и движението на животните във ВетИС. Ветеринарните лекари задължително отразяват в интегрираната информационна система Вет Ис всяко идентифицирано животно и неговото движение като раждане, продажба, покупка, клане и смърт. Стойността на манипулациите при идентифициране на животните се определя от Тарифата по чл.46в от ЗВД.

5.6. Средства за идентификация на животните (Приложение 6)

Подпомагат се разходи за средства за идентифициране на животните /ушни марки и електронни идентификатори, чипове за еднокопитни животни/, паспорти за еднокопитни животни.

Ветеринарните лекари, сключили договори със земеделските стопани, подават заявки за идентификатори до БАБХ. Закупуването на идентификаторите се организира от БАБХ, чрез обществена поръчка, отворена за производителите и търговците, вписани в Регистъра по чл.51а от ЗВД и при спазване нормите на националното законодателство. Стойността на идентификаторите се поема от ДФЗ чрез БАБХ и от земеделските производители в съотношение 40:60. Земеделските производители заплащат 60 % от стойността на идентификаторите чрез наложен платеж до посочения от БАБХ доставчик.

- а) идентификация на едрите преживни животни с индивидуални ушни марки, съгласно Регламент 1760/2000;
- б) идентификация с индивидуални ушни марки на разплодните свине и всички свине в останалите ферми, и идентификация на всички свине за угодяване с групова ушна марка с номера на животновъдния обект съгласно Директива 92/102;
- в) идентификация на дребните преживни животни с комплект индивидуални ушни марки, едната от които е електронна ушна марка с вграден чип, съгласно Регламент 21/2004;
- г) идентификация на еднокопитните животни с паспорт издаден чрез Интегрираната информационна система ВетИС и инжектируем електронен чип, съгласно Регламент 504/2008.

II. РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩТА

1. Сключване на договори между ветеринарни лекари и земеделски стопани

1.1. Ветеринарните лекари сключват договор със земеделските стопани за извършване на дейностите, попадащи в обхвата на схемата. Право на земеделският стопанин е да избере ветеринар, с когото да бъде сключен договора, при спазване предписанията на Закона за ветеринарномедицинската дейност. Неразделна част към договорите е декларация от земеделските стопани, че по същество са малки и средни предприятия.

1.2. Сключването на договори се отразява в Интегрираната информационна система ВетИС.

2. Сключване на договори между ветеринарни лекари и БАБХ

2.1. БАБХ и ветеринарните лекари сключват договори за финансовото обезпечаване на извършваните от ветеринарните лекари на земеделските стопани услуги (вкл. стойността на манипулациите, извършвани от акредитираните лаборатории). По силата на договора ДФЗ субсидира извършените от ветеринарните лекари на земеделските стопани услуги като превежда парични средства на БАБХ, която ги превежда по банковите сметки на ветеринарните лекари. Размерът на паричните средства е съгласно Тарифата по чл.46в от ЗВД за всяка една услуга поотделно и се определя въз основа на реално извършения обем дейности по обхвата на схемата, като не надвишава максималния годишен размер, посочен в раздел I, т.4. Плащанията се извършват след контрола, осъществен от БАБХ и ДФЗ.

2.2. Ветеринарните лекари представят на БАБХ доказателства за изпълнение на мерките по схемата /отчети за извършените от лекарите мероприятия и първични разходооправдателни документи за извършените от лабораториите изследвания/ като ги сканират и прикачват в Интегрираната информационна система ВетИС.

2.3. БАБХ уведомява ветеринарните лекари, с които е сключила договори по държавната помощ за определените от нея акредитирани лаборатории и избраните доставчици на ваксини и диагностикуми.

3. Определяне на акредитирани лаборатории и на доставчици на ваксини и диагностикуми

3.1. БАБХ определя акредитирани лаборатории за извършване на лабораторните изследванията по дейностите от обхвата на схемата.

3.2. Ветеринарните лекари заплащат стойността на услугите, извършени от акредитираните лаборатории.

3.3. Доставчиците на ваксини и диагностикуми се определят от БАБХ съобразно нормите на националното и европейското законодателство.

3.4. БАБХ заплаща на доставчиците стойността на ваксините и диагностикумите, необходими на ветеринарните лекари и акредитираните лаборатории за извършване на дейностите от обхвата на схемата. Доставчиците предоставят на БАБХ документите, придружаващи доставката.

4. Сключване на договор между БАБХ и ДФЗ

4.1. БАБХ и ДФЗ сключват договор за финансово обезпечаване на разходите за закупуване на ваксините и диагностикумите, необходими на ветеринарните лекари и акредитираните лаборатории за извършване на дейностите от обхвата на схемата, както и за мероприятията, предвидени в ДПП и Програмите за надзор, в сроковете и обемите, определени в имунопрофилактичния план и идентификацията на животните.

4.2. По силата на договора, след осъществения контрол по раздел III от схемата, ДФЗ предоставя на БАБХ средства за покриване на разходите по дейностите от обхвата на държавната помощ в рамките на определения годишен бюджет по схемата.

4.3 Размерът на паричните средства е съгласно Тарифата по чл.46в от ЗВД за всяка една услуга поотделно и се определя въз основа на реално извършения обем дейности по обхвата на схемата.

III. КОНТРОЛ И ОТГОВОРНОСТИ

Контролът върху прилагането на схемата за държавна помощ се извършва от БАБХ и ДФЗ съобразно обхвата на техните компетенции.

1.Контрол, осъществяван от БАБХ

БАБХ извършва контрол по отношение на дейностите, касаещи прилагането на схемата: идентификацията на животните, изпълнението на Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните.

Ветеринарните лекари предоставят на официалните ветеринарни лекари, отговорни за здравеопазването на животните в съответната община по местонахождението на обслужваните от тях животновъдните обекти, документи по утвърдените образци за отчитане на извършените мероприятия по Държавната профилактична програма, програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, идентификацията на животните, отразяването на манипулациите и движението на животните в Интегрираната информационна система на БАБХ – ВетИС. Контролът включва и проверка на вложените количества ваксини и диагностикуми от ветеринарните лекари при изпълнението на възложените им мероприятия.

БАБХ контролира изпълнението на мероприятията на терена и по документи.

БАБХ контролира дейността на акредитираните лаборатории при изпълнение на ДПП и Програмите за надзор.

БАБХ контролира изпълнението на всички дейности за съответния период, посочени в имунопрофилактичния план. Не се допуска частично изпълнение на дейностите, като и прехвърляне на дейности за друг период без изричното разрешение на БАБХ.

БАБХ предоставя на ДФЗ по официален път списък на ветеринарните лекари, ангажирани с извършването на дейностите по обхвата на схемата, както и списък с одобрените доставчици на ваксини и диагностикуми, заедно със становище за необходимите за закупуване ваксини и диагностикуми и документ, удостоверяващ тяхното получаване, количество и качество.

БАБХ извършва преглед на следните документи:

1. Списък на стопаните с които има сключен договор за ветеринарномедицинско обслужване; В Интегрираната информационна система на БАБХ – ВетИС за всеки животновъден обект се посочва сключилият договор за ветеринарномедицинско обслужване ветеринарен лекар.
2. Работен списък за масово профилактично мероприятие – по образец;
3. Протокол за извършено масово профилактично мероприятие – по образец;
4. Сведение за извършена туберкулинизация – по образец;
5. Писма за взети и изпратени проби за лабораторен анализ – по образец;
6. Списък /опис/ на пробите които са изпратени за лабораторен анализ – по образец;
7. Писма с резултати от извършените лабораторни изследвания – по образец;
8. Чек листове за клинични обследвания за шап и КЧС – по образец;
9. Извлечение от Интегрираната информационна система на БАБХ Вет Ис за извършените ветеринарни мероприятия при изпълнение на Държавната профилактична програма и програмите за надзор;
10. Фотокопие на книгата за биопрепарати с отразени в нея движение на ваксини и диагностикуми – по образец;
11. Фактури за закупени идентификатори и ВМП;
12. Документ за получени ваксини и диагностикуми от БАБХ;
13. Първични ветеринарни документи да извършена идентификацията на животните;
14. Заверено копие от земеделския стопанин на дневник по образец по чл. 132, ал.1, т. 13 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

След прегледа на документите се издава становище от официалния ветеринарен лекар, заверено от началник-отдела „Здравеопазване на животните“, свързано с изпълнените мероприятия (качествено и в срок).

БАБХ, след извършване на проверките по настоящия раздел от държавната помощ (вкл. на доказателствата по т. 2.2. и документите по т.3.4. на раздел II от схемата), представя на ДФЗ подробен отчет за изпълнените от ветеринарните лекари мероприятия и допустимите за възстановяване средства.

2. Контрол, осъществяван от ДФЗ

1. БАБХ представя на ДФЗ подробен отчет за изпълнените мероприятия от съответните ветеринарни лекари, след извършената от БАБХ проверка по раздел III, т. 1 от настоящата схема.

2. ДФЗ извършва контрол чрез оценка на риска, на база сканираните и приложени документи по отношение на дейностите и извършените услуги от обхвата на схемата, сключените договори между земеделските стопани и ветеринарните лекари, сключените договори между ветеринарните лекари и БАБХ, сключения договор между БАБХ и ДФЗ, вкл. документи, удостоверяващи изпълнението на мероприятията и документи, доказващи получаване и използване на закупени ваксини и диагностикуми.

3. След извършване на контрола, ДФЗ възстановява на БАБХ средствата по извършените от ветеринарните лекари услуги.

IV. СРОКОВЕ И НАЧИН НА ПЛАЩАНЕ

1. ДФЗ може да извършва авансово плащане по планираните дейности, включени в обхвата на схемата.

2. Окончателното изплащане на помощта става след като БАБХ представи на ДФЗ подробния отчет по раздел III, т. 1 от схемата и след определяне на допустимите за възстановяване средства.

3. Изплащането на средствата е само след получаване на положително становище от Европейската комисията.

V. СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

1. Помощта съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз.

2. Помощта не е свързана с болест, за която в законодателство на ЕС са предвидени специални такси за контролни мерки.

3. Помощта не е свързана с мерки, за които в законодателство на ЕС е предвидено, че разходите по тези мерки са за сметка на стопанството, освен ако разходите по мерките за помощ изцяло се покриват от задължителни такси, наложени върху производителите.

4. Доколкото се отнася до болести по животните, помощта трябва да е предоставена за болести, посочени в списъка на болестите по животните, съставен от Световната организация за здравето на животните и/или в приложението към Решение 90/424/ЕИО на Съвета³.

5. Помощта по чл. 4 от Регламент 1857/2006 не може да се предоставя на предприятия в затруднение по смисъла на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение (2004/С – 244/02).

6. Помощта по чл. 4 от Регламент 1857/2006 не може да покрива разходи за заместващи инвестиции⁴ по смисъла на чл.2, параграф 17 от Регламент (ЕО) 1857/2006.

³ ОВ L 224, 18.8.1990 г., стр. 19.

⁴ „Заместваща инвестиция“ означава инвестиция, с която съществуваща сграда или машина или части от нея само се заменя с нова, съвременна сграда или машина без увеличение на производствения капацитет с минимум 25 % или без фундаментална промяна на характера на производството или на използваната технология. За заместващи инвестиции не се считат нито събарянето на селскостопански сгради с възраст 30 години или повече и замаяната им със съвременни сгради, нито основното обновяване на селскостопански

7. Помощта по чл. 4 от Регламент 1857/2006 не може да се предоставя в нарушение на забрани или ограничения, установени в регламент на Съвета за създаване на обща организация на пазара, дори ако тези забрани и ограничения се отнасят само за подпомагане от Общността.

8. Земеделските стопани, сключили договори с ветеринарните лекари нямат право да ползват друго публично финансиране за дейностите по Раздел I, т. 5 от настоящата схема за периода, за който се подпомагат същите дейности съгласно тази схема. Подпомагането по реда на тази схема се прекратява от датата на получаване на друго публично финансиране. Публично финансиране означава както средства от държавния бюджет, така и средства от бюджета на Европейския съюз, независимо от органа, който ги предоставя. В случай на двойно финансиране, настоящата помощ става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ. За да не бъде допуснато двойно финансиране с публични средства се осъществява следният контрол: Преди предоставяне на помощта ще бъде поискана официална информация от компетентните дирекции в Министерството на земеделието и храните относно друго публично финансиране за същите разходи. При положение, че е предвидено подобно финансиране, ще бъде направена справка за всеки получател на помощта.

9. Ветеринарни лекари нямат право да изискват от земеделските стопани да заплащат консумативите и услугите по идентификация, изпълнение на ДПП и програмите за надзор и ликвидиране на болестите по животните, които са предмет на схемата. Ветеринарните лекари задължително изпълняват всички заложи мероприятия в ДПП, Програмите за надзор и ликвидиране на болестите по животните. При виновно неизпълнение на тези задължения ветеринарни лекари възстановят на Държавен фонд „Земеделие“ предоставената помощ, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

10. Земеделският стопанин може да сменя ветеринарния лекар два пъти годишно, като извън регламентираният срок договорите между ДФЗ и ветеринарните лекари и между БАБХ и ДФЗ не може да се променят по отношение на страни по договорите и извършвани дейности. В случай на неправомерно изменение на договорите помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.